

EIROPADOME

**Briselē, 2011. gada 11. martā (11.03)
(OR. en)**

EUCO 7/11

**CO EUR 5
CONCL 2**

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsekretariāts

Saņēmējs: delegācijas

Temats: **EIROPADOMES ĀRKĀRTAS SANĀKSME
2011. gada 11. marts**

DEKLARĀCIJA

Pielikumā ir iekļauta deklarācija, kas pieņemta Eiropadomes ārkārtas sanāksmē (2011. gada 11. martā).

EIROPADOMES DEKLARĀCIJA

1. Eiropadome šodien tikās ārkārtas sanāksmē, lai apspriestu notikumu attīstību Lībijā un dienvidu kaimiņvalstu reģionā un noteiktu politisko virzienu un prioritātes turpmākai ES politikai un rīcībai.
2. Demokrātiskās sacelšanās izraisa dramatiskas pārmaiņas dienvidu kaimiņvalstīs, sniedzot jaunas cerības un dodot iespēju veidot tādu nākotni, kuras pamatā būtu demokrātija, plurālisms, tiesiskums, cilvēktiesības un sociālais taisnīgums. Progress un demokrātija iet līdztikus. Eiropadome cildina drosmi, ko izrādījuši šī reģiona iedzīvotāji, un vēlreiz apliecina, ka tikai viņiem pašiem ir jālemj par savu nākotni, izmantojot miermīlīgus un demokrātiskus līdzekļus.
3. Visām valstīm reģionā jāuzsāk vai jāpaātrina politiskas un ekonomiskas reformas. Eiropas Savienība atbalstīs visus soļus virzienā uz demokrātisku pārveidi, tādām politiskām sistēmām, kas ļauj īstenot miermīlīgas pārmaiņas, izaugsmi un labklājību un saimnieciskās darbības sniegto ieguvumu samērīgāku sadali. Šajā sakarībā Eiropadome ir ļoti gandarīta par Marokas karaļa paziņojumu, ka tiks izveidota konsultatīva komiteja ar mērķi sagatavot konstitūcijas pārskatīšanu, ko paredzēts nodot Marokas tautas apstiprināšanai. Partnervalstu panākumi pārveides jomā noteiks ES atbalstu. Tā kā viens no svarīgākajiem mērķiem ir spēcīgu demokrātijas institūciju izveide, ārkārtīgi liela nozīme ir ciešākām parlamentārajām saiknēm starp Eiropu un minēto reģionu.

4. Attiecībā uz Tunisiju Eiropadome atzinīgi vērtē paziņojumu, ka 2011. gada 24. jūlijā notiks konstitucionālās asamblejas vēlēšanas. ES ir gatava ciešā saziņā ar Tunisijas iestādēm sniegt atbalstu, kas vajadzīgs šajā sakarā, tostarp piešķirot Tunisijai paaugstinātu statusu. Tiklīdz Tunisijas iestādes būs gatavas, ES vēlas piedāvāt palīdzību, lai risinātu ekonomiskos un sociālos uzdevumus, ar ko saskaras Tunisija. Eiropas Savienības iesaistīšanās būs vērsta ilgtermiņā ar mērķi veicināt ekonomisko un sociālo attīstību. Solidaritāte, ko Tunisijas tauta izrāda Lībijas bēgļiem, ir pelnījusi visaugstāko novērtējumu un atbalstu.
5. Eiropadome atbalsta demokrātisko pāreju Ēģiptē. Eiropadome pauž gandarījumu par savlaicīgi iesniegtajiem pirmajiem konstitūcijas grozījumu priekšlikumiem un mudina Ēģiptes iestādes turpināt apņēmīgi īstenot politisko reformu un radīt apstākļus vispusīgam demokrātiskas pārejas procesam, tostarp atceļot ārkārtas stāvokli. Eiropas Savienība ir gatava sniegt vislielāko atbalstu saskaņā ar Ēģiptes tautas prioritātēm un ir uzsākusi dialogu ar neseno iecelto Ēģiptes valdību.
6. Stāvoklis Lībijā joprojām rada nopietnas bažas. Mēs paužam ciešu solidaritāti ar Lībijas tautu un upuriem. Mēs stingri nosodām vardarbīgo apspiešanu, ko Lībijas režīms vērš pret saviem pilsoņiem, un rupjos un sistemātiskos cilvēktiesību pārkāpumus. Mēs atzinīgi vērtējam ANO Drošības padomes Rezolūciju 1970 un to, ka jautājums par stāvokli Lībijā ir iesniegts izskatīšanai Starptautiskajā Krimināltiesā. Spēka izmantošana pret civiliedzīvotājiem, it īpaši ar militāriem līdzekļiem, ir nepieņemama un ir nekavējoties jāizbeidz. Cilvēku drošība ir jāpanāk ar visiem nepieciešamajiem līdzekļiem. Eiropadome pauž dziļas bažas par uzbrukumiem civiliedzīvotājiem, tostarp no gaisa. Dalībvalstis izskatīs visas iespējas, kas vajadzīgas, lai aizsargātu civiliedzīvotājus, ja tam būs acīmredzama nepieciešamība, skaidrs juridiskais pamats un attiecīgā reģiona atbalsts. Tiem, kas par to atbildīgi, būs jārēķinās ar smagām sekām. Lai reaģētu uz šo krīzi, mēs sadarbosimies ar Apvienoto Nāciju Organizāciju, Arābu Līgu, Āfrikas Savienību un mūsu starptautiskajiem partneriem. Mēs aicinām steidzami sarīkot samitu starp Arābu Līgu, Āfrikas Savienību un Eiropas Savienību.

7. Pulkvedim *Khadafi* ir nekavējoties jāatkāpjas. Viņa režīms ir zaudējis jebkuru leģitimitāti un vairs nav Eiropas Savienības sarunu partneris. Eiropas Savienība ir pieņēmusi ierobežojošus pasākumus pret šīs valsts vadītājiem un pret struktūrām, kuru rīcībā ir prāvi šī režīma kontrolēti aktīvi, un ir gatava pieņemt vēl citas sankcijas.
8. Mērķis, kas jāsasniedz Lībijai, ir strauji uzsākt organizētu pāreju uz demokrātiju ar plaša dialoga palīdzību. Eiropas Savienība pauž atbalsta un iedrošina Pagaidu pārejas nacionālo padomi, kas atrodas Bengāzī un kuru tā uzskata par politisku sarunu partneri. Eiropas Savienība ir gatava palīdzēt Lībijai veidot konstitucionālu valsti un attīstīt tiesiskumu. Tā ir gatava atbildēt uz Lībijas tautas lūgumiem palīdzēt atdzīvināt Lībijas ekonomiku.
9. Ārkārtas humānā situācija Lībijā un pie tās robežām sasniedz satraucošus apmērus, un to vēl vairāk saasina plašās migrācijas plūsmas, ko izraisījuši attiecīgie notikumi. Viena no prioritātēm joprojām ir panākt, lai varētu droši evakuēt ES pilsoņus un citus valstspiederīgos, kas vēlas izbēgt no kaujām. Eiropas Savienība un dalībvalstis ir mobilizējušas humāno palīdzību un ir apņēmības pilnas sniegt arī citu palīdzību iedzīvotājiem Lībijā un bēgļiem, kas šķērso tās robežas, ciešā sadarbībā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Augsto komisāru bēgļu jautājumos, Humānās palīdzības koordinācijas biroju, Starptautisko Migrācijas organizāciju, Starptautisko Sarkanā Krusta komiteju/Starptautisko Sarkanā Krusta un Sarkanā Pusmēness biedrību federāciju un nevalstiskām organizācijām. Eiropas Savienība aicina visas attiecīgās puses ļaut humānās palīdzības aģentūrām un sniedzējiem nokļūt ikvienā zonā, kur vajadzīga palīdzība, un ir gatava sniegt atbalstu to darbam. Šim nolūkam Eiropas Savienība pastiprinās tās koordināciju, lai nodrošinātu līdzekļu un spēju saskaņotu un efektīvu izmantošanu atbilstoši humānajiem principiem.

10. Dalībvalstīm, ko migrācijas plūsmas skar vistiešāk, ir vajadzīgas konkrētas solidaritātes izpausmes no mūsu puses. ES un dalībvalstis ir gatavas sniegt atbalstu, kas var būt vajadzīgs atkarībā no situācijas. ES, jo īpaši ar operācijas *Frontex Hermes 2011* starpniecību, turpinās cieši uzraudzīt notikumu ietekmi uz migrācijas plūsmām gan pašā reģionā, gan no tā. Konkrēti, dalībvalstis tiek mudinātas atkarībā no vajadzībām turpināt aģentūrai *Frontex* nodrošināt humānos un tehniskos resursus. Komisija tiek aicināta darīt pieejamus papildu resursus. Eiropadome aicina ātri panākt vienošanos par regulu, ar ko stiprina minētās aģentūras spējas.
11. Eiropas Savienība ar attiecīgajām reģiona valstīm apspriedīsies par finansiālo un tehnisko atbalstu, kas vajadzīgs, lai uzlabotu robežu kontroli un pārvaldību, un par pasākumiem, lai atvieglotu migrantu atgriešanos savās izcelsmes valstīs. Eiropadome aicina nekavējoties rīkot Tieslietu un iekšlietu padomes sanāksmi. Turklāt Padome tiek aicināta sadarbībā ar Komisiju līdz Eiropadomes jūnija sanāksmei iesniegt plānu par to, kā attīstīt spējas pārvaldīt migrācijas un bēgļu plūsmas.
12. Būtu jāattīsta vispusīga pieeja migrācijas jomā, kas atbilstu ES vispārējai pieejai. Šajā ziņā Eiropas Savienībai ir arī jārisina problēmas, kas saistītas ar mobilitāti, un jāveicina tieši personiski kontakti, izmantojot tādus instrumentus kā mobilitātes partnerības ar visiem partneriem, kas ir tikuši pietiekami tālu savos reformu procesos un sadarbojas cīņā pret cilvēku tirdzniecību un nelegālu imigrāciju. Komisija tiek aicināta iesniegt priekšlikumus, lai veicinātu apmaiņas starp Eiropas un Vidusjūras dienvidu valstu jauniešiem.

13. Pievēršoties vispārīgākiem jautājumiem, ciešā sadarbībā ar mūsu partneriem reģionā tiks ātri pārskatītas pastāvošās partnerības un palīdzības programmas, lai labāk risinātu pašreizējās vajadzības. Šajā ziņā Komisijai un Augstajai pārstāvei būtu jāpiešķir prioritāte tādai pieejai, kas ir pielāgota konkrētām valstīm un balstās uz sasniegtajiem rezultātiem.
14. Raugoties vidēja termiņa perspektīvā, Eiropadome aicina ar šo reģionu veidot jaunu partnerību atbilstoši tās 2011. gada 4. februāra deklarācijai. Šajā sakarībā tā pauž dziļu gandarījumu par Komisijas un Augstās pārstāves kopīgo paziņojumu, kurā ir ierosināta Partnerība demokrātijai un kopīgai labklājībai ar Vidusjūras dienvidu reģiona valstīm, pamatojoties uz diferencētu un stimulējošu pieeju, kurā apvienoti visi ES instrumenti. Šādai partnerībai būtu arī jābalstās uz ciešāku ekonomikas integrāciju, plašāku piekļuvi tirgiem un politisku sadarbību. Eiropadome aicina Padomi drīzumā izskatīt minētajā paziņojumā ietvertos priekšlikumus un it īpaši nosacījumus, saskaņā ar kuriem varētu pastiprināt ES atbalstu tās partneriem. Tā gaida paziņojumu par Eiropas kaimiņattiecību politiku, ar ko Komisija un Augstā pārstāve paredzējušas nākt klajā.
15. Ļoti svarīgi būs arī sniegt attiecīgajām valstīm līdzekļus, ar ko tās varētu pārveidot un modernizēt savu ekonomiku. Demokrātijas stabilizēšanā ārkārtīgi liela nozīme ir ekonomikas attīstībai un darba iespējām, jo īpaši jauniešiem. Padomei būtu steidzami jāvienojas par vēl nepieņemtajiem priekšlikumiem attiecībā uz Eiropas un Vidusjūras reģiona noteikumiem par izcelsmi, un Komisija tiek aicināta iesniegt priekšlikumus arī par citiem līdzekļiem, ar ko sekmēt tirdzniecību un ārvalstu tiešās investīcijas attiecīgajā reģionā īsākā, vidējā un ilgākā laikposmā. Tāpat ir steidzami nepieciešams dot jaunu impulsu tūrisma nozarei reģionā. Padomei būtu drīzumā jāizskata Komisijas priekšlikumi par Eiropas Investīciju bankas atmaksājumiem un jāapsver turpmākas iespējas, kā palielināt EIB vispārējo finansiālā atbalsta spēju. Ir svarīga koordinācija ar citām starptautiskām finanšu iestādēm.

16. Izdarot secinājumus par notikušo, Eiropas Savienība ir arī gatava pārskatīt uzdevumus, kas izvirzīti Savienībai Vidusjūrai, ar mērķi veicināt demokrātiju un stiprināt stabilitāti šajā reģionā. Būtu jāsniedz jauns stimuls konkrētiem pasākumiem un projektiem, lai stiprinātu demokrātijas institūcijas, vārda brīvību, tostarp netraucētu piekļuvi internetam, spēcīgā pilsoniskās sabiedrības, atbalstītu ekonomiku, samazinātu nabadzību un novērstu sociālo netaisnību.
17. Eiropas Savienība apzinās, ka šiem notikumiem ir plašāka politiskā un ekonomiskā ietekme daudz plašākā reģionā, un aicina no jauna aktivizēt Tuvo Austrumu miera procesu.

